

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

Spirou, al rescat de Tintín i el seu passat nazi

Tot i ser rivals històrics, en la seva última aventura, el grum creat per Robert Velter fa les paus amb el periodista que mai va escriure un article.

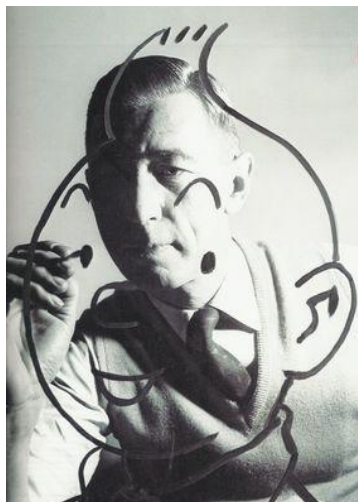
Per als amants dels còmics europeus, triar entre **Spirou** o **Tintín** era com per als apassionats de la música britànica dels 60 i 70 haver d'optar entre The Beatles o The Rolling Stones. Molt més fàcil hauria estat preguntar-los si preferien a la mare o pare. El debat comiquer era absurd, però ara ho és més. En la seva última aventura publicada a Espanya, *El Botones de Verde Caqui* (Dib-Buks, 2015), Spirou ha tancat per sempre la polèmica. Com? Ajudant a netejar el presumpte (i fals) passat nazi del seu rival Tintín.

Malgrat els seus 77 anys d'història -va ser creat el 1938 per Robert Velter - i més de 60 àlbums a l'esquena (el que suposa gairebé 25 autors diferents), Spirou no ha aconseguit el reconeixement de què gaudeix Tintín. Les dades són les que són: el primer no ha interromput la seva cita amb els seus lectors però "només" ha venut 30 milions de llibres.

LA RIVALITAT

El personatge de **Hergé**, amb tan sols 23 àlbums i mig (és difícil catalogar Tintín i l'Art-Alfa), ha despatxat més de 200 milions de còpies. Això sense comptar les edicions pirates, les

adaptacions al cinema, la televisió ... **Fins i tot té un museu i diversos euros de plata de curs legal amb la seva imatge.** I això que la seva revista va deixar d'editar-se el 1993 i la de Spirou segueix viva.

Però la rivalitat no només cal entendre entre els personatges, era un problema editorial. Dupuis va crear *Le Journal de Spirou* el 1938, on van néixer personatges com Lucky Luke, Sergi grapes o Els Barrufets. La seva més directa rival -encara que no l'única- era Le Lombard, el propietari de la qual (**Raymond Leblanc**) va crear la revista *Tintín* per explotar l'èxit del periodista del serrell rebel, pràcticament l'únic personatge realment memorable que va trepitjar les seves pàgines (amb

permís de Blake i Mortimer d'**Edgard P. Jacobs**).

Assentades les bases de la rivalitat, queda veure què aporta l'última aventura de Spirou que es publica a Espanya (encara que a França va arribar a les llibreries el 2009). Per a un lector casual o poc versat en la matèria, és simplement una bona història de **Yann** amb un excel·lent dibuix de **Olivier Schwartz** ambientada a la Bèlgica ocupada pels nazis.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

HERGÉ, MIRANT CAP UN ALTRE COSTAT

No obstant això, per a un amant de la línia clara, la pàgina 45 demana marbre: **un debat en un calabós de la Gestapo entre diversos presoners de la resistència discutint sobre si Hergé era un col·laborador o no**. La polèmica es va resoldre després de la II Guerra Mundial, encara que alguns no s'hagin volgut assabentar.

Mentre Bèlgica romania ocupada -va caure el 1940 tot i haver-se declarat neutral- **Hergé semblava aliè al sofriment dels seus conciutadans** (d'alguns, perquè si alguna cosa no va faltar van ser els col·laboracionistes). Va abandonar el diari *Le Vingtième Siècle* (tancat pels nazis) i es va passar al pro-alemany *Le Soir* on va continuar publicant les aventures dels seus personatges.

Leon Degrelle, el nazi que si ho va ser

Que Hergé era bastant conservador, no hi ha dubte, però tampoc era el anticomunista furibund que es podria pensar d'algú que va dibuixar Tintín al País dels Soviets (del qual va renegar aviat). Cal recordar que ni tan sols es va aprofitar més del compte de la seva amistat amb el feixista Leon Degrelle . No era ni un filonazi ni un heroi, simplement, va mirar a una altra banda en temps difícils i li va sortir la mar de bé.

LA HISTÒRIA

El que reproduceix la famosa pàgina 45 de *El Botones de Verde Caqui* és la recreació d'un fet real (encara que no va passar com s'explica). **Després de la guerra, Hergé va ser detingut fins a quatre vegades per explicar la seva relació amb els nazis**. Si es va salvar de la presó i se li van perdonar els seus petits pecats va ser la intervenció de l'editor Raymond Leblanc, un heroi de la resistència.

Leblanc va defensar al dibuixant. Segons ell, **l'únic moment bo que van conèixer els presoners belgues dels nazis era quan, els diumenges, arribava *Le Soir* amb una nova entrega de les aventures de Tintín**. Al militar no li cabien les medalles al pit i havia estat membre del Moviment Nacional Monàrquic, l'ala més conservadora de la resistència i molt menys activa que la comunista.

Així va néixer una amistat que el 1948 va donar lloc a la revista que portaria el nom del periodista de paper en la seva capçalera.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

FIDELITAT HISTÒRICA (MÉS O MENYS)

Més enllà de la defensa de Tintín per part de la competència (i diversos homenatges al personatge que és un plaer descobrir), *El Botones de Verde Caqui* és una de les millors històries de Spirou des que el mític **Franquin** va deixar de fer-se càrrec del personatge després la magistral *QRN a Bretzelburg* (1963).

Encara que el 1942 (el marc temporal del relat) és **difícil de creure que els belgues fossin un veritable mal de cap per als ocupants** -això no va ocórrer fins que la sort va deixar el bàndol dels alemanys- és ple de referències històriques, incloses diverses a la persecució dels jueus, a la qual el Govern belga va contribuir amb entusiasme.

La viñeta clau de l'aventura

El Botones de Verde Caqui forma part d'una sèrie de quatre àlbums amb els que Dupuis, el 2009, va intentar relançar el personatge encarregant lliuraments autoconclusius i amb total llibertat a diferents autors (**Frank Le Gall**, **Yoann** i **Vecglmann** ...). Excepte aquesta i *Le Journal d'un ingénu* (Émile Bravo, de pròxima publicació), la resta no aporta res a la biografia de Spirou.

Per als seguidors de les aventures del grup de l'Hotel Moustic, la publicació d'aquest àlbum és portadora de bones noves. L'editorial Dib-Buks s'ha compromès a recuperar totes les seves aventures a un ritme de quatre entregues anuals.

Ara que s'ha anunciat la inauguració a França d'un parc d'atraccions dedicat al personatge, és una excel·lent manera de fer més suportable l'espera. Spirou i els seus amics Fantasio, Zorglub, Skip, el Marsupilami ... no es mereixen menys.

(Font: Culturplaza, cultura y sociedad)

Gràcies al Rafel de Norma Sabadell us podem ensenyar les dues tires que contenen aquesta vinyeta i en castellà:

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

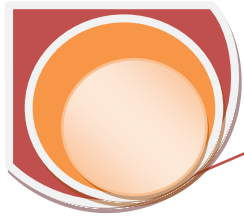
COMPOSTEL·LA ACULL LA MAJOR EXPOSICIÓ DE TRADUCCIONS DE TINTÍN

EFE. L'exposició més gran sobre traduccions de llibres del periodista més dibuixat de tot el planeta, Tintín, mostra les històries del reporter en mes de vuitanta llengües, des de les majoritàries fins a les menys conegudes.

Aquesta mostra, que es podrà veure fins al 31 de maig, incorpora 86 llibres en diferents idiomes, usats a Europa, Àsia, i fins i tot alguns no localitzats geogràficament, com l'esperanto o el llatí, i tots ells són propietat del gallec **Pedro Rey**, autor d'un visitat bloc en llengua espanyola sobre l'univers de Tintín (*nosaltres afegim, soci des de fa poc de 1001 –Associació Catalana de Tintinaires*).

Rey ha explicat que Tintín, el comunicador amb tupè ros al qual sempre acompanya el seu gosset Milú, forma part de la seva quotidianitat, ja que el seu principal objectiu vital és completar la col·lecció en les diferents traduccions, que calcula que són 112. "Me'n falten 25", lamenta.

Vist a la xarxa

Publicació lliure i independent, de periodicitat aleatòria: surt quan cal i quan convé !

No obstant això, la joia de la corona de l'assortiment que ja ha recopilat no és cap llenguatge exòtic, ni molt llunyà. *"Les traduccions més complicades d'obtenir -subratlla- i per a mi amb més valor, són en gallec, perquè es van deixar de publicar l'any 1991 i no s'han tornat a reeditar"*.

Un altre dels materials que se li va resistir a Pedro Rey va ser el de la llengua de la comunitat veïna, Astúries. *"Va ser molt complicat"*, rememora, però tot i així ja incorpora dos exemplars en el seu mostrari.

Per Rey és imprescindible, a més, el volum en *"occità, la llengua que es parla en part dels Pirineus, i la veritat és que és difícilíssim però també el tinc"*, es congratula, envoltat d'històries de Tintín en idioma albanès, així com en xinès, monegasc, tahitià, vietnamita i tibetà.

Són nombroses les exposicions de Tintín, ja que hi ha *"tintinòfils escampats per tot el món"*, però cap d'aquests suma els 86 exemplars (*) que es podran veure durant tres mesos a la capital gallega.

"El Museu Hergé, una visita indispensable a Bèlgica, té una exposició semblant, però allà no tenen ni de bon tros 80 traduccions", explica Rey.

A part de llibres, el col·leccionista gallec també compila dibuixos, documents i figures del periodista animat, però en aquesta exposició es buscava un perfil més cultural, que acostar els visitants a la lectura del còmic.

Els que acudeixin al recinte compostel·là, a més d'observar la col·lecció, també podran acudir a tallers que impartiran algun dels lingüistes que van participar en les diferents traduccions. *"Tintín al país de l'or negre"* va ser el llibre amb què, als sis anys, Pedro Rey es va "enganxar" a les històries del periodista més intrèpid, i a partir d'aquest moment només acceptava com regals llibres relacionats amb Tintín, encara que a Espanya, en aquella època, gairebé no hi havia res en el mercat.

A poc a poc, gràcies a la seva insistència, -a dia d'avui Tintín encapçala encara la seva llista dels Reis Mags-, i a la inestimable ajuda d'Internet, Rey atresora en aquests moments una fortuna "tintinòfila" que exhibeix a través del seu bloc, www.pedrorey.com.

(Font: agència EFE – Nosaltres hem "copiat i enganxat" el que hem "vist a la xarxa")

"A volta a Hergé en 80 llengües" - Biblioteca do Pazo de Fonseca a Santiago de Compostela

(*) Podem assegurar que això no es així. Al menys hi ha 2 socis catalans de 1001 (per no anar mes lluny) que, sense fer-ne ostentació tenen, mes de 90 l'un i més de 100 exemplars l'altre, en diferents llengües o dialectes.